مرجع كاربردى مجازىسازى

VMware vSphere

راهنمای آزمون بین المللی VCP 5.5

پلتفرم مدیریت و پیادهسازی زیرساختهای مجازیسازی

مهندس امید کوشکی انتشارات پندار پارس

کوشکی، امید، ۱۳۶۱-	:	سرشناسه
مرّجع كاّمل VMware vSphere، راهنماي آزمون بينالمللي VCP 505 ، يلتفرم مديريت و	:	عنوان و نام پدیدآور
پیادهسازی زیرساختهای مجازیسازی/ ترجمه و تالیف امید کوشکی.		
تهران : پندار پارس، ۱۳۹۳.	:	مشخصات نشر
[۶۹۶] ص.: مصور، جدول، نمودار .	:	مشخصات ظاهری
۴۳۰۰۰۰ : 978-600-6529-58-5 ريال	:	شابک
فيپا	:	وضعیت فهرست نویسی
وي. ام. وير وي اسفر	:	موضوع
کامپیوترهاً سیستمهای مجازی	:	موضوع
۱۳۹۳ /۹/۷۶QA و۹ک۹ ۱۳۹۳	:	رده بندی کنگره
422/0	:	رده بندی دیویی
<u> የ</u> ትሬ•ዓነ ነ	:	شـمارہ کتابشـناسـی ملی

انتشارات پندار پارس

b.	www.pendarepars.com	دفتر فروش : انقلاب، ابتدای کارگرجنوبی، کوی رشتچی، شماره ۱٤، واحد ۱۲
	info@pendarepars.com	تلفن: ٦٦٥٧٢٣٣٥ – تلفكس: ٦٦٩٢٦٥٧٨ همراه: ٩١٢٢٤٥٢٣٤٨

	• •	
مرجع کاربردی مجازیسازی VMware vSphere، راهنمای آزمون بینالمللی VCP 5.5	:	نام کتاب
انتشارات پندار پارس	:	ناشر
مهندس امید کوشکی	:	ترجمه و تأليف
اردیبهشت ۹۳	:	چاپ نخست
۱۰۰۰ نسخه	:	شمارگان
ترامسنج	:	ليتوگرافي
فرشيوه، خيام	:	چاپ، صحافی
۲۰۰۰ تومان به همراه DVD شابک: ۵–۵۸–۲۰۲۹–۹۷۸	:	قيمت
چاپ کاغذی یا الکترونیکی از این کتاب بدون اجازه ناشر تخلف بوده و پیگرد قانونی دارد؛	ه ه لير و	* * * * * * * * * * * * * * * * * * *

•••• لقارتکم بہ •

بدروماد عزیزم که وجودم جزمدیه وجود ثان نیست

همسر صبورم که در تامی بخطات رفیق راه بود

وبه پارمین نازمینم که کودنی کمشده ام را در چهره معصومش پیدا کر دم .

🗷 تشکر و قدردانی

شکر و سپاس خدا را که بزرگترین امید و یاور در لحظه لحظه زندگی ست و هر چه دارم از اوست.

با سپاس از سه وجود مقدس: آنان که ناتوان شدند تا ما به توانایی برسیم... موهایشان سپید شد تا ما روسفید شویم... و عاشقانه سوختند تا گرمابخش وجود ما و روشنگر راهمان باشند... پدرانمان، مادرانمان، استادانمان

و در پایان، برخود لازم میدانم از تیم فنی کیان که بنده را در نگارش و تالیف این کتاب یاری نمودند صمیمانه تشکر و قدردانی نمایم. بهویژه از عزیزان، آقای مصطفی مصطفوینژاد، سرکار خانم فاطمه محمودی و زهرا اسدیزاده که در تمامی مراحل انجام این کار همراه بنده بوده و وقت خود را بی دریغ در اختیار من گذاشتند.

همچنین از همهی معلمان، اساتید و دوستانی که در دوران زندگی تاکنون از آنها چیزی آموختهام، بهویژه دوست عزیزم مرتضی خدیویزند صمیمانه تشکر و سپاسگذاری مینمایم.

1	فصل ۱ : مقدمهای بر مجازیسازی
۲	درس یکم: مقدمه ای بر مجازی سازی و رشد آن
۴	مجازیسازی چیست؟
۵	تارىخچە مجازىسازى
۶	چرا باید مجازیسازی کنید؟
Υ	مزایا و دلایل حرکت به سمت مجازیسازی
))	درس دوم: رایجترین انواع مجازی سازی
های IT	فصل vSphere : ۲ و مجازی سازی زیر ساخت
۱۸	درس یکم – جنبههای مجازیسازی
عازی	مجازی کردن کامپیوتر و اضافه کردن ماشینهای مج
شبکه Cloud	درس دوم – پلتفرم مجازیسازیvSphere و زیربنای
۲۳	معرفي اوليه لايههاي vSphere
۲۵	توپولوژی فیزیکی دیتاسنتر vSphere
۲۷	درس سوم – لایه مجازیسازی دیتاسنتر vSphere
۲۷	الف– معماری دیتاسنتر مجازی
۳۵	ب– معماری شبکهای
۳۸	ج– معماری ذخیرہسازی
۴۱	درس چهارم – لایه مدیریتی VMware vCenter .
۴۱	اجزا و بخشهای vCenter Server
، مجازی	درس پنجم – لایه رابط کاربری : دسترسی به زیرساخت
۴۷	استفادہ از vSphere Clinet برای اتصال
۴γ	استفادہ از vSphere Web Clinet برای اتصال
۴۸vSphere Web Client	مقایسه برنامههای کلاینتی vSphere Client و
۵۱	فصل ۳: میزبان فیزیکی ESXi
۵۲	درس یکم – پیشنیازهای نصب ESXi
۵۲	نیازمندیها و الزامات سرورهای ESXi
۵۶	پیشنهادهایی برای افزایش کارایی ESXI
۵۸	درس ۲ – نصب مستقیم هایپروایزور ESXi
۵۸	شروع نصب ESXi
۶۳	تفاوت بین نسخههای vSphere 5.x
۶۵	درس ۳. راهاندازی و تنظیمات اولیه میزبان ESXI
۶۶	راهاندازی و تنظیمات اولیه میزبان ESXI
٨٠	درس ۴- مدیریت فایلهای میزبان فیزیکی ESXI
٨٠	اتصال به میزبان ESXI از طریق نرمافزار WINSCP
٨٢	اتصال به میزبان ESXI از طریق نرمافزار Putty
۸۴	درس ۵– ساخت رسانه بوتيبل ESXI
۸۶ vCent	درس ۶- مدیریت ساده میزبان ESXI در ESVEr E
۸۶ vC	اضافه کردن میزبان ESXI برای مدیریت در enter.
Μ	پاک کردن میزبان فیزیکی از vCenter
	پاک کردن میزبان فیزیکی از کلاستر

٨٩	درک فرآیند حذف میزبان فیزیکیHost
٩٠	جابهجا کردن یک میزبان فیزیکی ESXi
۹۱	قطع کردن میزبان فیزیکی از طریق vSphere web client
۹۲	متصل کردن مجدد میزبان فیزیکی از طریق vSphere web client .
۹۳	درس ۲– تنظیمات میزبان فیزیکی ESXi
۹۳	مدیریت گزینههای میزبان ESXi با vSphere web client
1+1	فصل ۴: واسط کاربری vSphere Client
۱۰۲	درس یکم – نصب و راهاندازی واسط کلاینتی vSphere
۱۰۲	نصب برنامه vSphere client
۱۰۲	اتصال مُستقيم به ميزبان ESXi از طريق vSphere Client 5.5
۱۰۴	درس دوم – آشنایی با منوهای کاربردی vSphere Client
۱۰۴	معرفی منوهای کاربردی vSphere client
١٠٨	درس سوم— معرفی بر گههای مدیریت میزبان در vSphere Client
110	فصل ۵ : واسط کاربری تحت وب vSphere Web Client
۱۱۶	درس یکم – نیازمندیهای اولیه vSphere Web Client
118	واسط كاربري تحت وب vSphere Web Client
١١٧	نیازمندیهای سختافزاری و نرمافزاری دانشدی انتشان vSphere Web Client
۱۱۸	درس دوم – نصب و به کارگیری SSO
۱۱۸	آشنایی اولیه با Single Sign-On
۱۱۹	نصب Single Sign-On بنصب.
۱۲۲	درس سوم – نصب و راهاندازی vSphere Web Client
١٢٢	نصب vSphere Web Client
١٢۵	معرفي كنسول مديريت vSphere Web Client
١٢٧	فصل ۶ : واسط مدیریتی vCenter Server
١٢٨	درس یکم – آشنایی اولیه با vCenter Server
١٢٨	نگاه اوليه به vCenter Server
179	ارائه یک چارچوب قابل توسعه
۱۳۰	انتخاب نسخه vCenter Server
۱۳۲	مفاهیم اولیه و معماری کار vCenter
۱۳۳	vCenter و مدیریت میزبانهای ESXi
١٣۴	طراحي اوليه vCenter Server
۱۳۵	ماژول.های vCenter Server
۱۳۶	درس دوم – پیشنیازهای نصب vCenter Server
۱۳۶	بخش اول) نیازمندیها و الزامات نصب vCenter server
147	پورتهای مورد استفاده در vSphere
۱۴۵ vCer	بخش دوم) آمادهسازی بانکهای اطلاعاتی برای نصب iter server
۱۵۱	رفع ناسازگاری IIS و vCenter Server برای استفاده از پورت ۸۰ .
۱۵۵	درس سوم — اَشنایی با سیستم احراز هویت Single Sign-On).
۱۵۵	Single Sign-On يا SSO چيس <i>ت</i> ؟
۱۵۵	احراز هویت متمرکز با vCenter SSO
۱۵۶	SSO چگونه از محیط شما محافظت می کند؟
۱۵۸	مدل های طراحی SSO Server

١۶٠	درس چهارم – نصب و راهاندازیCenter Server
١۶٠	پروسه نصب vCenter Server و ثبت آن
۱۶۱	اجزاء و بستههای نصبی vCenter Server
188	نصب vCenter Server به روش Simple .
۱۶۸ vCe	درس پنجم – بررسی موجودیتهای nter Server
١۶٨	معرفی بخشهای مختلف و کاربردی vCenter .
١٧١	معرفی موجودیها و اشیای vCenter
١٧٧vCe	درس ششم – مدیریت و پیکربندی enter Server
١٧٩	الف- تنظيمات عمومي vCenter Server
ነለኖvCen	ب- تنظیمات لایسنس و مجوز در ter Server
۱۸۵ (٨	ج– تنظيمات پيام روز (Iessage of the day
١٨٧	د- تنظيمات پيشرفته vCenter Server
۱۸۸ vCente	درس هفتم – مدیریت تگها روی اشیای r Server
۱۹۵vCenter Serv	فصل ۷ : سرور أماده لينوكسي er Appliance/
۱۹۶ vCenter Se	درس یکم- نصب و راهاندازی erver Appliance
198	أشنایی با vCSA و الزامات آن
۱۹۹	توسعه و راه اندازی ماشین مجازی vCSA
۲۰۱νC	راه اندازی اولیه enter Server Appliance
۲۰۳	درس دوم – مدیریت و پیکربندی vCSA
۲۰۴	الف. تنظیمات مدیریتی vCenter Server
۲۰۹	ب. پیکربندی تنظیمات شبکه برای vCSA
711	ج. تنظیمات سیستمی vCSA
717	د. تنظیمات بەروزرسانی vCSA
۲۱۳	ه. تنظیمات ارتقای vCSA
714	و. تنظیمات مدیریتی کاربر Admin
۲۱۷	فصل ۸ : شبکه مجازی در vSphere
۲۱λ	درس یکم – آشنایی با شبکههای مجازی در phere
۲۱۸	بررسی مفاهیم اولیه شبکه مجازی
۲۲۰	شبکه مجازی (Virtual Network) چیست؟ .
771	سوئیچ مجازی و عملکرد آن
771	انواع مختلف Port Groupها
٢٢٣	تشریح یک دیاگرام ارتباطی شبکه
774	انواع سوئیچهای مجازی از لحاظ ارتباط شبکهای .
778	معماری سوئیچهای مجازی در vSphere
۲۲۸	مقایسه سوئیچهای استاندارد و توزیعشده مجازی .
779	مقایسه سوئیچهای مجازی با سوئیچهای فیزیکی .
۲۳۰vSw	درس دوم – کار با سوئیچهای استاندارد مجازی itch
جديد	ایجاد سوئیچ استاندارد مجازی و Port Group.
موئيچ استاندارد مجازی	اضافه کردن و اتصال اداپتورهای فیزیکی به یک ه
یچ استاندارد مجازی	حذف کردن اتصال یک اداپتور فیزیکی از یک سوئ
ستاندارد مجازی	حذف کردن یک Port Group از روی سوئیچ ا
۲۳۷ ۷۶	حذف کامل یک سوئیچ استاندارد مجازی witch

۲۳۸	ترکیب آداپتورهای فیزیکی روی سوئیچ استاندارد مجازی
۲۳۹	تولید و مدیریت آدرسهای MAC روی میزبانهای ESXI
741	درس سوم – پیکربندی سوئیچهای استاندارد مجازیvSwitch
۲۴۲	الف- ویرایش تنظیمات و پیکربندی سوئیچ استاندارد مجازی
789	ب- ویرایش تنظیمات و پیکربندی Port Groupها
۲۵۴	درس چهارم – کار با سوئیچهای توزیع شده
۲۵۵	ایجاد سوئیچ توزیعشده مجازی با vSphere web client
۲۵۷	اضافه کردن و حذف میزبانهای فیزیکی در dvSwitch
۲۵۹	درس پنجم – پیکربندی سوئیچهای توزیعشده dvSwitch
۲۵۹	مدیریت و پیکربندی سوئیچ توزیع شده مجازی
۲۶۱	ارتقای یک سوئیچ توزیعشده مجازی به نسخههای جدید
۲۶۳	ذخیره و بازیابی تنظیمات سوئیچ توزیع شده مجازی
۲۶۷	فصل ۹ : دیسکها و ذخیرهسازی در vSphere
۲۶۸	درس یکم – آشنایی با مفاهیم ذخیرهسازی
۲۶۸	انواع مدل های ذخیرهسازی
۲۷۲	مقدمهای بر ذخیرهسازی در مجازیسازی
۲۷۵	معرفی پروتکلهای ذخیرهسازی تحت شبکه
۲۷۷	آشنایی با مفاهیم ذخیرهسازی در vSphere
۲۸۲	درس دوم – پروتکلهای ذخیرهسازی و اجزای آن
۲۸۲	بخش ۱) پروتکل iSCSI در مجازیسازی
۲۸۵	ایجاد و پیکربندی آغازگر نرمافزاری iSCSI
۲۸۶	بخش ۲) پروتکل Fiber Channel
۲۸۷	آداپتورهای FCoE
۲۸۹	مسیر چندگانه با FC
۲۹۰	لايەھاي پروتكل FC
۲۹۳	بخش ٣) پروتكل NAS / NFS
۲۹۵	درس سوم – مدیریت Datastore و فایلها
۲۹۵	مدیریت datastore و دسترسی به آن
۲۹۸	درس چهارم – مدیریت دستگاه و آداپتورهای ذخیرهسازی
۳۰۲	درس پنجم – ابزار ذخیرهسازی Storage Appliance
۳۰۲	معرفی VSA) vSphere Storage Appliance)
۳۰۳	نیازمندیهای نصب و پیکربندی VSA Cluster
۳۰۶	درس ششم –کش خواندن سریع در vSphere 5.5
۳۰۶	معرفی قابلیت جدید vFRC
۳۰۸	پیکربندی و تنظیم vFRC
۳۱۰	درس هفتم – vSAN و راهاندازی SAN Storage مجازی
۳۱۰	نگاهی به قابلیت vSAN در vSphere 5.5
۳۱۴	راهانداًزی و پیکربندی vSAN
۳۲۰	درس هشتم – راهاندازی SAN مجازی با Openfiler
۳۲۰	الف) نصب Openfiler به عنوان SAN مجازی
۳۲۴	ب) پیکربندی Openfiler و ایجاد والیومها
דדרDa	ج) پیکربندی سرورهای ESXi برای اتصال به SAN و ساخت tastore

۳۳۶	د) ایجاد ماشین های مجازی روی Datastore
۳۳۹	فصل ۱۰ : مدیریت ماشینهای مجازی در vSphere
۳۴۰	درس یکم – نگاهی به ماشینهای مجازی (VM)
۳۴۱	بررسی فایلهای ماشین مجازی
۳۴۱	نحوه دسترسی ماشینهای مجازی به دیسکها
۳۴۳	درس دوم – ایجاد و مدیریت ماشین های مجازی
۳۵۲	نصب پلاگین Client Integration Plug-in
۳۵۳	درس سوم – نصب سیستمعامل در ماشین مجازی
۳۵۳	آشنایی با نصب سیستمعامل در ماشین مجازی
۳۵۵	بسته Vmware Tools و اجزای آن
۳۶۰	درس چهارم – تنظیمات سختافزارهای ماشین مجازی
۳۷۸	درس پنجم – گزینههای پیکربندی ماشین مجازی
۳۸۸	درس ششم – Snapshot در ماشین مجازی
۳۸۸	آشنایی با تصویر لحظهای Snapshot
۳۸۹	ايجاد snapshot ايجاد
۳۹۱	فصل ۱۱ : دسترسی بالا و تحمل پذیری خطا
۳۹۲	درس یکم – دسترسی بالا در vSphere
۳۹۲	تداوم کسب و کار و به حداقل رساندن خرابی
۳۹۴	برتریهای HA بر راهکارهای سنتی Failover
۳۹۵	نگاهی به طرز کار HA در vSphere
۳۹۸	معماری HA در vmware
۴۰۳	لىست نيازمندىھاى vSphere HA
۴۰۴	درس دوم – اجرای HA در vSphere
۴۰۴	درک لایههای دسترسی بالا H.A
۴۰۵	ایجاد یک HA Cluster در vSphere web client
۴۰۸	فعال کردن HA روی کلاستر
۴۰۹	پیکربندی تنظیمات HA Cluster
۴۱۳	درس سوم – تحمل پذیری خطا در vSphere
۴۱۳	F.T چگونه کار میکند؟
۴۱۷	درس چهارم – پیادهسازی و پیکربندی F.T
ذیری خطا	آمادهسازی کلاستر، میزبان و ماشینهای مجازی برای تحمل پ
۴۱۷ESXi ر	بخش۱- پیکربندی تنظیمات شبکه برای هر یک از میزبانهای
ل فیزیکی ۴۱۹	بخش۲- ایجاد و تنظیم یک کلاستر HA و افزودن میزبانهای
۴۲۰	بخش۳- تنظیم ماشین مجازی برای تحمل پذیری خطا F.T
۴۲۴	درس پنجم – مدیریت F.T در ماشینهای مجازی
DRS ،vM و DRS ،vM	فصل ۱۲: تعادل بار و مدیریت منابع توزیع شده با otion
۴۲۸	درس یکم – آشنایی باvMotion (مهاجرت زنده)
۴۲۸	مهاجرت ماشینهای مجازی در vSphere
۴۳۰	نگاهی به اتفاقات رخداده در عملیات vMotion
۴۳۱	پیکربندی میزبان فیزیکی برای مهاجرت با vMotion
۴۳۳	شرایط و محدودیتهای ماشین مجازی برای vMotion
۴۳۴	راهاندازی و اجرای عملی مهاجرت ماشینها با vMotion

۴۳۷	درس دوم – آشنایی با Storage vMotion
۴۳۷	تغییر محل ذخیرهسازی با svMotion
۴۳۸	نحوه کار Storage vMotion
۴۳۹	راهاندازی و اجرای عملی مهاجرت با Storage vMotion
۴۴۱	درس سوم – ترکیب vMotion و Storage vMotion
۴۴۱	اجرای همزمان vMotion و Storage vMotion
fft	ساز گاری CPU و EVC
<i>۴۴۴</i>	درس چهارم – مدیریت منابع توزیع شده با DRS و DPM
<i>۴۴۴</i>	آشنایی با زمانبندی منابع توزیع شده DRS
ff5	آشنایی با مدیریت انرژی توزیع شده DPM
۴۴۶	مدیریت و پیکربندی DRS و DPM
۴۵۳	درس پنجم – پیکربندی Storage DRS
۴۵۴	پیکربندی و راهاندازی Storage DRS
۴۵۶	قوانين وابستگی دیسکها (Disk Affinity)
۴۶۱	فصل ۱۳ : مدیریت قالب و vApp در vSphere
487	درس یکم – Clone و مدیریت آن در vSphere
487	ایمیجگیری از ماشینهای مجازی
454	ایجاد Clone از ماشین مجازی
۴۶۷	درس دوم – Template و مدیریت قالبها در vSphere
۴۶۸ Те	روش نخست: Clone گرفتن از ماشین مجازی به صورت mplate
Ter جدید	روش دوم: Clone گرفتن از Template بهصورت یک nplate
۴۷۵	روش سوم: تبدیل یک template به ماشین مجازی (Convert)
۴۷۸	تفاوتهای Clone و Template در vSphere
۴٧٩	درس سوم – vApp و مدیریت برنامههای مجازی
۴٧٩	استفاده و به کارگیری vApp
۴۸۰	ایجاد یک vApp
۴۸۲	ایجاد اشیاء و تعریف منابع در داخل یک vApp
۴۸۷	Clone گرفتن از یک vApp
۴۸۸	Export گرفتن از یک vApp
۴۹۰	درس چهارم – الگوهای OVF Template و گسترش آن
۴۹۰	استفاده از OVF Templateها در vSphere
۴۹۱	۱– ایجاد فایل OVF و OVF Templates
۴۹۲	۲– گسترش فایل OVF و OVF Templates
۴۹۷	فصل ۱۴ : مدیریت تخصیص منابع در vSphere
۴۹۸	درس یکم – تخصیص منابع در میزبان و ماشینهای مجازی
۴۹۸	منابع و مدیریت آن
۴۹۹	پیکربندی تخصیص منابع ماشین مجازی
۵۰۲	آشنایی باً تکنولوژیهای پیشرفته حافظه در ESXi
۵۰۵	تنظیمات پردازشگر (vCPU) در ماشین های مجازی
۵۰۷	درس دوم – مخزن منابع و مدیریت آنها
۵۰۷	مخزن منابع
۵۰۸	ايجاد Reource Pool

۵۰۹	پیکربندی و تنظیم Reource Pool
۵۱۲	درس سوم – کنترل مصرف پهنای باند شبکه NIOC
۵۱۲	اَشنایی با NIOC در vSphere و پیکربندی آن
۵۱۶	درس چهارم – کنترل مصرف Storage I/O
۵۱۶	آشنایی با SIOC در vSphere و پیکربندی آن
۵۲۱	فصل ۱۵: نظارت و مانیتورینگ در vSphere
۵۲۲	درس یکم – مانیتورینگ و نظارت بر کارایی سیستم
۵۲۲	مقدمهای بر مانیتورینگ منابع و اجزای شبکه
۵۲۳	نظارت بر کارآیی سیستم در vSphere
۵۲۴	درس دوم – هشدارها در vSphere
۵۲۴	استفاده از هشدارها
۵۲۶	ایجاد و پیکربندی یک هشدار
۵۳۰	درس سوم – رویدادها در vSphere
۵۳۰	نگاهی به رویدادها
۵۳۲	ذخیره رویدادها در vSphere web client
۵۳۳	درس چهارم – وظایف در vSphere
۵۳۳	بخش۱. مدیریت وظایف در vSphere Web client
۵۳۴vSph	بخش۲. مدیریت وظایف زمانبندی شده در ere Web client
۵۳۵	ایجاد یک کار زمانبندی شده در vSphere Web client
۵۳۹	درس پنجم – نمودارهای کارآیی و مدیریت آنها
۵۳۹	کار با نمودارها و نمودارهای کارآیی سیستم
۵۴۲	الف-نمای کلی
۵۴۳	ب– نمای پیشرفته
۵۴۶	درس ششم – نظارت بر سلامتی میزبان ESXi
۵۴۸	مشاهده نقشههای ذخیرهسازی دیسک
۵۴۹	درس هفتم – راه حلهای نظارتی با vCSM
۵۵۳	فصل ۱۶ امنیت در vSphere
۵۵۵	درس یکم – مقدمهای بر امنیت در vSphere
۵۵۵	امنیت در لایه مجازیسازی میزبان ESXi
۵۵۷	درس دوم – حسابهای کاربری و گروهها
۵۵۷	اعتبارسنجی و احراز هویت میزبان ESXi
۵۵۷	الف– مدیریت کاربران و گروهها به صورت محلی:
۵۶۱Acti	ب- مدیریت کاربران دامنه و یکپارچه سازی با ve Directory
۵۶۴	پیکربندی میزبان ESXI برای ادغام با اکتیو دایر کتوری
۵۶۵	درس سوم – کنترل دسترسی به میزبان ESXi
۵۶۵	كنترل دسترسى محلى
۵۶۶	کنترل دسترسی CLI محلی
۵۶۸	کنترل دسترسی از راه دور CLI با SSH
۵۶۹	کنترل دسترسی تحت شبکه با فایروال
۵۷۰	کنترل دسترسی ادرسهای خاص با فایروال
۵۷۲	درس چهارم – مجوزها وکنترل سطح دسترسی
۵۷۲	مدیریت مجوزها در میزبان ESXI

۵۷۷	درس پنجم – امنیت در vCenter Server
۵۷۷	بررسی ساختار امنیتی در vCenter Server
۵۷۷	احراز هویت کاربران با Single Sign-On
۵۷۹	منابع شناسایی vCenter با vCenter sso
۵۸۰	نصب vCenter SSO
توری۵۸۱	پیکربندی vCenter SSO برای اتصال به اکتیودایر ک
۵۸۴	شناسایی کاربر vpxuser
۵۸۵	مدیریت مجوزهای vCenter Server
۵۸۶	انواع نقشها در vCenter Server
۵۹۰	شناسایی و درک امتیازاتvCenter
۵۹۳ ν	بررسی و امتحان کردن لاگهای Center Server
۵۹۴	درس ششم – امنیت در ماشینهای مجازی
۵۹۹	فصل ۱۷ : استفاده از Auto Deploy
۶۰۰	درس یکم – آشنایی با Auto Deploy در vSphere
۶۰۰	معرفی Auto Deploy و اجزای آن
۶۰۲	فرآیند بوت و فراخوانی Auto Deploy
۶۰۴	درس دوم – نصب و پیکربندی Auto Deploy
۶۱۲	دستورات Auto Deploy PowerCLI
۶۱۵	فصل ۱۸ : ارتقا و بهروزرسانی در vSphere
۶۱۶	درس یکم – آشنایی با ارتقا و الزامات بهروزرسانی
۶۱۶	ارتقا و بەروزرسانی vSphere
۶۱۷	الزامات سختافزاری و نرمافزاری پیش از بهروزرسانی .
۶۲۱ S	تهیه پشتیبان از بانک اطلاعاتی و گواهینامه امنیتی SL
<i>۶</i> ۲۴	درس دوم — بەروزرسانی اجزای vSphere
۶۲۴vCer	بخش یکم) مراحل ارتقا و بهروزرسانی nter Server
۶۲۹ vCen	بخش دوم) بەروزرسانی ter Update Manager
۶۳۰	بخش سوم) بهروزرسانی و ارتقای میزبان ESXi
۶۳۲	بخش چهارم) بەروزرسانی بستە vmware tools
اشینهای مجازی	بخش پنجم) بەروزرسانی Hardware Version ما
۶۳۷ vSph	درس دوم – أخرين بهروزرساني ere 5.5 Update 1
۶۳۹	فصل ۱۹ : تبدیل کنندههای مجازی (P2V و V2V)
۶۴۰	درس یکم– تبدیل کنندهها در مجازیسازی
۶۴۰	تبدیل دیسکهای VHD. به VMDK
ی (P2V)	بخش یکم) تبدیل یک ماشین فیزیکی به ماشین مجاز
ک مجازی VMDK	بخش دوم) تبدیل یک دیسک مجازی VHD. به دیسک
۶۴۷V	فصل ۲۰: راهنمای اخذ گواهینامه مجازیسازی CP'
۶۴۸	أشنایی با شرکت VMware
549	گواهینامههای بینالمللی VMware
۶۵۰	مزایای کسب گواهینامه VCP
۶۵۱	فرأیند ثبت نام و شرکت د رازمون VCP-DCV
۶۵۲V	پیش نیازهای اولیه برای کسب گواهینامه CP5-DCV/
80T	نمونه سؤالات ازمون بينالمللي VCP

🗷 درباره مولف:

امید کوشکی بهعنوان یکی از مدرسان رسمی مایکروسافت در ایران و افراد موفق در آموزش IT به شمار میرود. ایشان علاوه بر سابقه درخشان در حوزه آموزش، بیش از ۱۰ سال سابقه همکاری با شرکتها، مؤسسات و مراکز دولتی و خصوصی در کشور را داراست. تخصص و تسلط وی در مشاوره، طراحی و اجرای پروژههای شبکه و مجازیسازی است. در سال ۲۰۱۳ ایشان در لیست contributorهای برتر فارسی زبان، از طرف مایکروسافت انتخاب شده و نام ایشان در بلاگ رسمی مایکروسافت ثبت گردیده است. هماینک، ایشان در حال تألیف دو مجموعه آموزشی جدید در بحث رایانش ابری و Private Clout میباشند که بهزودی وارد بازار میگردد.

مدارک و گواهینامهها:

MCP, MCSA, MCSE, MCSE +Sec [2003], MCTS, MCITP Enterprise, MCITP Virtualization [2008], ISMS 27001, VCP 4.1, MCT 2013 https://www.mcpvirtualbusinesscard.com/VBCServer/omidkoushki/profile

برخی از همکاریها:

شرکت پخش فرآوردههای ملی نفت، شرکت توزیع برق خراسان، پایاپردازش طوس، مجتمع کشت و صنعت پرستوقائم، رانیران، دانشگاه حکیم سبزواری، پیام نور، کارخانه سیمان سبزوار، smart solution تایوان و...

☑ سخنی با خوانندگان

شاید بهتر باشد سخن را با واژه "انقلاب مجازیسازی" آغاز کرد؛ فناوری که امروز به یکی از مهم ترین و داغ ترین مباحث جامعه IT تبدیل شده و با رشد سریع جهان به سمت رایانش ابری، یکی از پایههای اساسی و مفاهیم انکارناپذیر در این صنعت به شمار میرود. دیگر نمی توان مجازیسازی را به دیتاسنترهای بزرگ دنیا محدود کرد. این استراتژی با ارائه مزایای قابل توجه، در تمام بخشها و مناطق عملیاتی IT قابل استفاده است. امروزه تمام کسب و کارهای کوچک و بزرگ از این پدیده نوظهور به عنوان راهکاری اساسی برای ساده کردن مدیریت پروژه ها و کاهش هزینه های خود استقبال کرده اند. بر اساس نظر سنجی IDC در پایان سال ۲۰۱۲، مجازی سازی و سیستمهای ابری با نرخ رشد ۱۲۸٪ سریع ترین بخش رو به رشد در بازار IT را از آن خود کرده است.

خوشبختانه در کشور عزیزمان از این فناوری استقبال خوبی شده و در سالهای اخیر شاهد اجرای پروژههای مختلف مجازی سازی در سطح وزارتخانهها، سازمانها و شرکتهای دولتی و خصوصی بودهایم. با توجه به موفقیتهای چشم گیر محصولات شرکتهای SMware و Microsoft در بازار مجازیسازی و از سویی، عدم حضور نمایندگان رسمی درکشور، کار با این محصولات مشکلاتی را در پروژهها به دنبال دارد. متاسفانه در این بین جای کتاب فارسی برای مجازی سازی و آموزش آن بسیار خالی است.

در چند سال اخیر کمبودها و نقاط ضعف بسیاری در برخی مؤسسات آموزشی کشور دیده شـده کـه متاسـفانه باعـث سردرگمی علاقهمندان به شبکه و مجازیسازی گردیده است.

با در نظر گرفتن تمام کمبودهای کنونی و بر حسب چندین سال تجربهی حضور در بازار آموزش تخصصی کشور و از سویی همکاریهای مختلف با سازمانها و شرکتها، تصمیم به ارائه یک مجموعه آموزشی کاربردی در این حوزه گرفتم تا سرانجام، به قوه الهی و تلاش همکارانم این امر حاصل گردید. البته این فکر در ابتدای سال ۲۰۱۲ و پس از کسب گواهینامه بینالمللی مجازیسازی اینجانب جرقه خورده بود که متأسفانه تا به امروز به تأخیر انجامید.

کتاب حاضر، حاصل تلاشهای شبانه روزی چندماهه تیم فنی کیان است که بهصورت ترجمه و تألیف از میان دهها کتاب، مقاله و صدها سایت اینترنتی نگارش شده است و تمرکز آن بر روی آموزش کاربردی، تنظیمات و پیکربندیها و انتقال دانش علمی و فنی محصول VMware vSphere میباشد.

مسلم است که کتابی با این دامنه وسیع، نمیتواند عمقی از دانش مجازیسازی را به دست بدهد که یک کتابخانـه درباره مجازیسازی فراهم میکند. مجازیسازی علمی است که نیاز به دانش عمیق، مطالعه بـهروز و تجربـه بسـیار دارد و این کتاب بهطور قطع برای آغاز این راه مطلوب است. به همین خاطر در طول این کتاب بـر حسب تجربـه و دانش شخصیام، کتابها و منابع موردعلاقه را معرفی نموده و سعی بر ارائه مطالب کاربردیتر داشتهام.

این کتاب بهعنوان مرجعی کاربردی از مباحث علمی و عملی در خصوص پیادهسازی و اجرای پروژههای مجازی سازی با مهندسان و متخصصان شبکه در کشورمان سودمند خواهد بود.

در پایان به عرض خوانندگان گرامی میرسانم، دو کتاب دیگر با عنوان "مدیریت ابزارهای پیشرفته شبکه و مجازی این به عرض خوانندگان گرامی می اشد که مجازی سازی " و "پیاده سازی رایانش ابری Private Cloud" توسط اینجانب در حال تألیف و نگارش می باشد که

تا چند ماه آینده به متخصصان و علاقهمندان گرامی تقدیم می گردد که تکمیل کننده مباحث پیشرفتهتری در زمینه م مجازیسازی و مطالب این کتاب خواهد بود.

روشن است که کار انسانی هیچگاه تماما بیعیب و نقص نخواهد بود، از این رو برای رفع نواقص و ارائه محصولات بهتر، منتظر دیدگاهها، پیشنهادها و انتقادهای ارزشمند شما اساتید و خوانندگان عزیز و گرامی هستم.

Omid.koushki@gmail.com

🗹 این کتاب برای چه کسانی نوشته شده است؟

پیش از شروع، با توجه به تخصصی بودن مبحث مجازی سازی، داشتن برخی پیش نیازها برای فراگیران الزامی است. کسب مهارتهای اولیه در زمینه شبکههای کامپیوتری و گذراندن دوره +Network توصیه می شود. همچنین افرادی که تجربه راهاندازی و مدیریت شبکه را داشته و یا دورههایی از قبیل MCSE، MCITP، CCNA را سپری نمودهاند شرایط کافی برای حضور در بحث مجازی سازی را دارند.

در این کتاب تلاش شده نیازهای کارشناسان، متخصصان و مهندسان شبکه که قصد آشنایی و راهاندازی پروژههای مجازیسازی را دارند، به نحو احسن پاسخ داده شود. از همینرو در سراسر کتاب سعی شده است، شیوه طرح مسائل بهصورت سناریوهای کاربردی و همراه با آموزشهای تصویری برای راهاندازی و پیکربندی بخشهای مختلف محصول vSphere ارائه شود. میتوان این کتاب را یک آزمایشگاه عملی کامل برای اجرا و پیادهسازی پروژههای مجازیسازی دانست که افراد را از مراجعه به کلاس یا دورههای آموزشی بینیاز میکند.

با درنظر گرفتن شیوه فوق و آموزش گام به گام میتوان این بخشها را برای فراگیران و علاقه مندانی که در ابتدای یادگیری هستند بسیار کارآمد دانست.

اما در برخی از درسها، ابتدا بهصورت کامل نیازمندیها، نکات فنی، معماری، نحوه کار و شرح کاملی از سرویسها و قابلیتهای مختلف بیان شده است. این مباحث، دانـش تئـوری و فنـی افـراد را در شـناخت عمیـق ویژگـیهـای vSphere بهصورت تخصصی افزایش میدهد. همچنین برای پوشش دادن نیازهای متخصصان و مهندسانی که با پروژههای مختلف مجازیسازی درگیر هستند کارآمد بوده و مخاطبان حرفهای را پوشش میدهد. افزون بر آن بایـد به این نکته اذعان داشت که حذف این مباحث و دوری گزیدن از دانش تئوری vSphere عملا کاری غیرحرفهای بوده و افراد را به کاربرانی که قادر به نصب اولیه هستند تبدیل خواهـد کـرد. لـذا بـا در نظـر گـرفتن نیـت و هـدف آموزشی کتاب، این بخشها را جزء اساسی و برتریهای کتاب در میان رقبا میدانیم.

در این کتاب سعی شده نیازهای متخصصان فارسی زبان که متقاضی شرکت در آزمون VCP نیز هستند به نحو احسن پاسخ داده شود و بسیاری از مطالب با جزئیات و به گونه ای مطرح شده که آمادگی لازم برای شرکت در آزمون های مجازی سازی را فراهم مینماید. هر چند مطالب این کتاب در بردارنده همه موضوعات vSphere نیست، اما این کتاب تا لحظه نگارش، نخستین و تنها کتاب فارسی در حوزه 5.5 vSphere میباشد که بر روی آخرین محصول ارائه شده vSphere ESXi5.5 Update1 متمرکز شده است.

به همراه کتاب یک عدد DVD موجود است. این DVD شامل آخرین نسخه نرم افزار vSphere، چند کتاب کاربردی در زمینه مجازیسازی، فایلهای pdf و ppt در خصوص مجازیسازی و مقالات بسیار ارزشمند برای بهدست آوردن اطلاعات مازاد بر درسها پیوست شده است که میتواند دانش شما را در سطوح مختلف به طرز چشم گیری افزایش دهد.

🗹 ابزارهای کار، نکتههای کاربردی، توجهها و هشدارها

از آنجا که مباحث مجازی سازی جدید و کاملا تخصصی است و از سویی، برخی از مطالب به معماری و نحوه کار سرویسها می پردازد، لذا مطالعه دقیق و اجرای عملی سناریوها الزامی است.

پیشنهاد می شود هر درس را ابتدا به صورت تئوری مطالعه نمایید. پیش نیازها، نکات فنی و یادداشتهای آن را مطالعه کنید. تلاش کنید از مطالب در سها خلاصه برداری لازم را انجام دهید تا درک کاملی از آن درس به دست آورید.

سپس در ادامه، به سراغ بخشها و مباحث عملی بروید و سناریوهای هر بخش را به صورت عملی انجام دهید. بسیاری از درسها مراحل کار را به صورت گام به گام برای مخاطبان بیان نموده است که لازم است آنها را به صورت عملی اجرا کنید تا با نحوه ساخت، مدیریت و پیکربندی قابلیتها و بخشهای مختلف vSphere آشنایی کافی به دست آورید.

برخی مباحث مجازی سازی دارای دشواری ها و پیچیدگی های خاصی است و لازم است تا درس ها حتی چند بار مطالعه شود تا یاد مطالعه شود تا یادگیری عمیق صورت گیرد. بسیاری از نکات فنی، یادداشت ها و هشدارها در قالب نشانه گذاری ارائه شده که توجه به آنها بسیار مهم است.

🧶 این نماد برای جلب توجه در مواردی خاص آمده است.

🗐 این نمادها برای ارائه یادداشتها، نکات فنی و انتقال برخی تجربهها استفاده شده است.

این نماد برای نشان دادن نکته مهم، هشدار و تذکرات جدی به شمار میرود! برای اجرای عملی سناریوها برای علاقهمندانی که دسترسی به سرورهای اختصاصی را نداشته و از منابع واقعی محروم هستند، تهیه یک سیستم با پردازنده Corei5 4670k یا AMD fx8150 با حداقل ۱۲ گیگابایت رم و یک عدد دیسک SSD پیشنهاد می گردد. تمام سناریوهای فوق را به صورت مجازی می توان در نرمافزار worware 10 محروم هستند.

☑ وب سایت و انجمن تخصصی

بسیار مایل بودیم با خوانندگان و کارشناسان عزیز ارتباط پویایی داشته باشیم. از این رو برای پوشش مطالب جدید، رفع مشکلات و ارائه پرسش و پاسخها وب سایتی در این زمینه به آدرس www.4admins.org معرفی می شود که می توانید از بخش های مختلف آن بهرهمند شوید.

در هر قسمت از کتاب و پروژههای اجرایی، نیاز به مشاوره، راهنمایی و یا همکاری داشته باشید میتوانید از طریق آدرس info@4admins.org و یا شماره تلفن ۲۲۳۶۵۰۰–۲۲۷۰ با ما درمیان بگذارید. تمام تلاش ما یادگیری، انتقال دانش و تجربه برای اجرای پروژههای موفق مجازیسازی و توسعه دانش virtualization در سطح دانشجویان، اساتید، متخصصان شبکه و کارشناسان عزیز کشورمان میباشد.

🗹 کتاب چه مطالبی را پوشش میدهد؟

این کتاب به عنوان مرجع کاربردی مجازی سازی برای نصب، پیکربندی و مدیریت بسته vSphere نوشته شده است. الگوی آموزشی این کتاب بر اساس کتاب Scott Lowe و Mastering vmware vSphere 5.5 و انتشارات Sybex می اشد که جا دارد از راهنمایی های ایشان در تألیف این کتاب نیز تشکر نمایم.

مجموعه آموزشی که در دست دارید، ترجمه کامل کتاب فوق نبوده و در حقیقت تألیف و گردآوری از میان کتابها و صدها مقاله علمی از pubs.vmware.com و دیگر سایتهای اینترنتی میباشد.

کتاب با مقدمه ای از مؤلف و سخنی با خوانندگان آغاز می شود و جزئیاتی در مورد نحوه مطالعه کتاب، مخاطبان، یادداشتها و نکات فنی را بازگو می نماید. پس از آن فهرست و چیدمان مطالب بر اساس ۲۰ فصل کاربردی تألیف شده است که خواننده باید در این مسیر گام بردارد.

در فصل نخست به مفاهیم و جایگاه مجازیسازی، مزایا و انواع آن در دنیای IT پرداخته شده است.

در فصل دوم به معرفی محصول VMware vSphere پرداخته و تأثیر آن در مجازی سازی زیر ساختهای IT بررسی شده است. در این فصل می توانید با اجزای مختلف vSphere و لایه های مجازی سازی آشنا شوید.

در فصل سوم هایپروایزور ESXi به عنوان نرمافزار اصلی برای اجرای مجازیسازی معرفی شده و نخستین دروس عملی برای نصب و پیکربندی این برنامه آغاز می شود. از خوانندگان انتظار می رود در پایان این فصل با تسلط کامل، به نصب و پیکربندی هایپروایزور ESXi بپردازند.

در فصل چهارم و پنجم به معرفی دو واسط کاربری vSphere و سیستم احراز هویت جدید SSO پرداخته شده است و کاربر با نصب و نحوه به کارگیری آنها آشنایی پیدا مینماید.

در فصل ششم ابزار مدیریت دیتاسنتر و منابع زیرساخت مجازی با نام vCenter معرفی شده است. در ایـن فصـل نیازمندیهای نصب vCenter و اجزای آن بیان شده اسـت و لازم اسـت تـا نحـوه پیکربنـدی و مـدیریت منـابع و مرکزدادهتان را از طریق آن فرا گیرید. میتوان این فصل را یکی از فصلهای بسیار مهم دانست.

در فصل هفتم به معرفی ابزار ماشین آماده لینوکسی vCSA پرداخته شده است. این ابزار که جایگزین vCenter ویندوزی است، میتواند تکمیل کننده فصل قبل در جهت مدیریت منابع مجازی سازی باشد.

در فصل هشتم مباحث شبکه، استفاده از سوئیچهای مجازی و ارتباطات شبکه مجازی با فیزیکی بیان شده است. این فصل را میتوان مهمترین فصل برای اجرا و مدیریت تنظیمات شبکه در دنیای vSphere دانست.

در فصل نهم به مبحث دیسکها و ذخیرهسازی در vSphere پرداخته شده است. ضروری است تا با درک کامل، از این بحث گذر کنید زیرا یکی از مباحث پرچالش و کلیدی در پروژههای مجازیسازی بحث storage میباشد که در این فصل بهصورت کاملا کاربردی به تشریح سناریوهای مختلف و پیکربندیهای گوناگون آن اشاره شده است.

در فصل دهم نحوه ایجاد و مدیریت ماشینهای مجازی در vSphere شرح داده شده است. پیکربندی یک ماشین مجازی، ساختار فایلها، نصب سیستمعامل در VM و سایر مباحث در خصوص مدیریت آن بیان شده است. در فصل یازدهم یکی از مزایای برجسته مجازیسازی با عنوان دسترس پذیری بالا و قابلیت تحمل پذیری خطا مورد بحث قرار گرفته شده است. این دو ویژگی به صورت تئوری و همراه با معماری کار شرح داده شده است و سپس تنظیمات عملی و پیکربندی های لازم برای اجرای موفق HA و FT روی سرورهای فیزیکی آموزش داده شده است. است. انتظار می ود پس از درک کامل مفاهیم قادر به پیاده سازی ویژگی های فوق باشید.

در فصل دوازدهم به معرفی چند قابلیت کاربردی دیگر از جملـه DRS ،vMotion و DPM پرداختـه شـده است. مدیریت و بالانس کردن مصرف منابع در مجازیسازی اهمیـت بـهسـزایی داشـته و مـیتـوان از آنهـا بـهعنـوان قابلیتهای ارزشمندی یاد کرد که لازم است با نگاه کاربردی به اجرا و پیادهسازی آنها پرداخته شود.

در فصل سیزدهم درخصوص قالبها و vApp مطالبی ارائه شده است. این مفاهیم را میتوانید با تمارین عملی اجـ را و درک بهتری نسبت به آنها بهدست آورید.

در فصل چهاردهم مدیریت تخصیص منابع در مجازیسازی و به کارگیری eresource poolها جزء مطالبی است که می توانید مطالبه کنید. در یک محیط مجازی اختصاص منابع صحیح نیاز به آگاهی داشته که در این فصل به صورت کامل تشریح شده است. این بخش به مدیران زیرساختهای مجازی کمک شایانی در مدیریت منابع مصرفی بین کلاینتها می کند.

در فصل پانزدهم به مانیتورینگ و نظارت بر عملکرد بخشهای مختلف vSphere پرداخته شده است. استفاده از هشدارها، رویدادها، وظایف کاری و تعیین سیستم نظارتی به صورت مفصل بحث شده است.

در فصل شانزدهم موضوع کلیدی امنیت به بحث کشیده شده است. امنیت در سطوح مختلف از جمله امنیت سرورها، امنیت ماشینهای مجازی و لایه مدیریتی vCenter تفکیک گردیده و از هر زاویه به پیکربندیها و تنظیمات امنیتی در vSphere پرداخته شده است. این فصل درک عمیقی نسبت به ایمنسازی زیرساخت مجازی به متخصصان و مهندسان شبکه میدهد.

در فصل هفدهم Auto Deploy یکی از سرویس های کاربردی برای توسعه و گسترش سرورهای ESXi مطرح شده است که می تواند کار را برای توسعه و گسترش هایپروایزور ESXi تسهیل نماید.

در فصل هجدهم بحث ارتقا و بهروزرسانی محصولات قدیمی به نسخههای جدید vSphere مطرح شده است. با در نظر گرفتن پیشنیازها و تکنیکهای لازم میتوانید بدون هیچ نگرانی اقدام به ارتقای محصولات قدیمی نمایید.

در فصل نوزدهم به مقوله تبدیل کنندههای مجازی و معرفی نرمافزارهایی که امروزه در مجازیسازی راهکار سودمندی برای انتقالات محسوب می شوند پرداخته شده است. دو برنامه کاربردی بای تبدیل ماشینها و دیسکهای مجازی از یک پلتفرم خارجی به vSphere بیان شده است که می توانید آن را پیادهسازی کنید.

در فصل بیستم گواهینامههای بینالمللی مجازیسازی VMware معرفی شده است. در این فصل میتوانیـد نکـاتی در خصوص آزمون VCP و شرایط شرکت در آن را مطالعه نمایید. برای آشنایی علاقهمندان نمونه سؤالاتی از آزمون VCP تهیه و در انتهای فصل نیز ارائه شده است.

مقدمهای بر مجازیسازی

🗹 در این فصل مطالب زیر را میخوانید:

- مقدمه ای بر مجازی سازی و رشد آن
- تعریف مجازیسازی و هایپروایزور
- مزایا و دلایل حرکت به سمت مجازیسازی
  - رایجترین انواع مجازیسازی

🗷 درس یکم: مقدمهای بر مجازیسازی و رشد آن

تکنولوژی مجازیسازی، پدیدهای است که امروز به یکی از داغترین و مهمترین فناوریهای کامپیوتری در عصر حاضر بدل شده و بحث پرهیاهو در میان سازمانها و متخصصان جامعه IT است. با گذشت چند دهه از ابداع آن، این فناوری اکنون به درجهای از تکامل رسیده و شاهد آن هستیم که طرفداران بسیاری در جامعه IT برای خود دست و پا نموده و بسیاری از سازمانها و شرکتهای بزرگ دنیا با آغوشی باز از آن استقبال نمودهاند. میتوان از آن به عنوان انقلابی نوین در عرصه شبکه و ابزاری حیاتی برای بهبود توسعه و پیشرفت بسترهای اطلاعاتی یاد کرد.

امروزه مباحث مجازی سازی با رشد سریع و چشم گیری وارد بستر شبکههای سازمانی شده است و شرکته ای بسیار زیادی در دنیا از تکنولوژیهای مختلف آن بهرهمند شدهاند. مهندسان و طراحان شبکه، آن را به عنوان بخشی جداییناپذیر از شبکههای خود به شمار آوردهاند. حتی برخی پا را فراتر گذاشته و کسب و کار خود را در جهت تبدیل شدن به یک سازمان مجازی طراحی میکنند.

پیش از حرکت به سمت مجازیسازی، کار را با طرح چند پرسش آغاز میکنیم:

- مجازیسازی چیست و چرا باید از آن استفاده کرد؟ اصلا چرا مجازیسازی؟
- 🖌 آیا اجرای مجازیسازی باعث بهبود سرویسدهی سازمان و کاهش هزینههای مالی می گردد؟
  - 🖌 با چه مشکلاتی در مرکز داده مواجه خواهیم شد و نرخ سود مجازیسازی چقدر است؟
  - 🖌 مجازیسازی چگونه باعث افزایش امنیت دسترسی به منابع مختلف سازمان می گردد؟
    - 🖌 آیا این تکنولوژی می تواند به دسترسی از راه دور به برنامههای سازمان کمک کند؟
      - 🖌 چه سرویسها یا برنامههای کاربردی برای مجازیسازی مناسب هستند؟
        - 🖌 کدام نوع مجازی سازی برای سازمان شما مناسب است؟

بر اساس تحقیق و گزارش مؤسسه تحقیقاتی ziff-Davis در ۱۸ فوریه ۲۰۰۸، عوامل فراوانی مجازی سازی را تشکیل می میدهند که متداول ترین آن، کاهش هزینههای سختافزاری و افزایش ضریب بهرهوری سرورها است.

Vmware نیز در یک مطالعه اجمالی، تأثیر مجازیسازی در هزینهها، امنیت و به کارگیری نارمافزارها را ارائه نمود. چارت زیر نشانگر تأثیر مثبت آن در حوزه مدیریت فناوری اطلاعات میباشد.

¹ virtualization

در اینترنت می توانید مقالات متنوعی را در زمینه رشد و تأثیر مجازی سازی جستوجو و مطالعه نمایید تا به اهمیت آن بر کسب و کارهای IT دست یابید. مطالعه مقاله زیر در DVD همراه کتاب را به شما توصیه می نماییم.

" The Benefits of Virtualization for Small and Medium Businesses " اما پرسش مردم و متخصصان شبکه این است. آیا مجازیسازی واقعا آینده را از آن خود خواهد کرد؟

در یک جلسه عمومی در Vmworld 2012، پات گلسینگر – مدیرعامل Vmware – حجم کاری مجازی سازی در سالهای اخیر را به صورت آمار زیر اعلام کرد.

برای پاسخ به این پرسش های کلیشهای و درک اهمیت به کارگیری مجازی سازی بهتر است تا پایان کتاب ما را همراهی کنید. پس از مطالعه این کتاب و آشنایی با امتیازاتی که مجازی سازی برایتان به ارمغان می آورد می توانید تصمیم گیری آگاهانه ای برای انتخاب و اجرای مجازی سازی بگیرید.

🗹 مجازیسازی چیست؟

در علم کامپیوتر، مجازی سازی به ساخت نمونه مجازی و غیرواقعی از چیزه ایی همچون پلتفرم سخت افزاری، سیستم عامل، وسایل ذخیره سازی و یا منابع شبکه گفته می شود. در علم کامپیوتر استفاده از تکنولوژی مجازی سازی باعث رشد و پیشرفت بسیاری شده است. مجازی سازی یکی از فناوری های پیشرفته در مراکز داده و سازمان های بزرگ است که با کمک آن می توان چندین ماشین مجازی بر روی یک سخت افزار ایجاد کرد. با کمک آن امکان استفاده بهینه از سخت افزار و سهولت در نگهداری و مدیریت منابع و سروی سها به طرز چشم گیری بالا می رود. هم اینک مجازی سازی جزء لاینفک راهاندازی مراکز داده ی حساس است و بدون آن، ایجاد مرکز داده شامل خرید و نصب سخت افزار های زیاد، اتلاف سرمایه گذاری و عدم استفاده از امکانات مهیا شده خواهد بود. برای درک بهت روضوع، مثالی می زیم.

ماشین مجازی^۱ به سیستمی گفته می گردد که اجرای سیستم مجازی را بر عهده گرفته است. هر ماشین مجازی می تواند شامل سیستمعامل، سختاف زار و نرماف زار اختصاصی خود باشد. ماشین های مجازی، مستقل از سکوی سختافزاری یا سیستمعامل اولیه به فعالیت خود ادامه میدهند. این به دلیل یک لایه جدید به نام هایپروایزور^۲ است. دراغلب سیستمهای مجازی ساز، یک لایه جدا کننده به نام هایپروایزور (فوق ناظر) میان سیستمعامل مهمان (ماشین مجازی) و سختافزار یا منابع فیزیکی موجود حائل می گردد. کار هایپروایزور ایجاد یک دید مستقل محازی از سختافزار یا منابع است. هایپروایزور باعث می شود ماشین های مجازی از دید یک دیگر پنهان بمانند و هر ماشین مجازی تصور کند تمام سختافزار یا منابع لازم را در اختیار گرفته است.

دو گونه اصلی از هایپروایزور وجود دارد:

- تمام- سختافزاری^۳ / (مستقل از سیستمعامل)
  - میزبانی شده ^{*} / (وابسته به سیستمعامل)

با توجه به این دستهبندی، هایپروایزورها در دو سطح ۰ و ۱ قرار می گیرند. سطح ۰ مجازی سازی به طور مستقیم روی سختافزار انجام می شود و سطح ۱ به اجرای مجازی سازی روی سیستم عامل می پردازد.

در بیشتر موارد، کار مجازی سازی را نرمافزار انجام می دهد. این نرمافزار (مثل vmware workstation)، لایه هایپروایزور را به وجود آورده و ارتباط میان سختافزار یا سیستمعامل را با این لایه و هر یک از ماشین های مجازی

⁴ Hosted

¹ Virtual Machine

² Hypervisor ³ Bare-Metal

فراهم مینماید. راهاندازی سیستم عامل مجازی و اجرای برنامهها روی سختافزارهای متفاوتی که وجود فیزیکی ندارند امکان پذیر میشود.

مهم ترین هایپروایزورهای سطح ۰ موارد زیر می باشد:

- Vmware vSphere ESXi
  - Microsoft Hyper-V -
    - IBM PowerVM -
- Parallel Server bare metal -
  - Xen Hypervisor -
    - Oracle VM -

نمونههایی از سیستمهای نرمافزاری بر پایه سیستمعامل (سطح ۱) شامل موارد زیر میباشد:

- VMware Server –
- VMware Workstation -
- Virtual Server 2005 R2 -
  - Virtual PC 2007 -
    - Virtual Box -

شکل زیر مدل مجازیسازی سختافزاری را در سمت راست و مدل نرمافزاری و وابسته به سیسـتمعامـل را در سـمت چپ نشان میدهد.

🗹 تاریخچه مجازیسازی

فناوری مجازی سازی بر خلاف تصور افرادی که آن را یک فناوری نوین بـه حسـاب مـی آورنـد، مربـوط بـه دهـه ۷۰ میلادی یعنی نزدیک به ۴۰ سال پیش است. حتی به صورت دقیق تر می توان گفت نخستین جرقه های مجازی سازی در سال ۱۹۶۰ میلادی برای استفاده هرچه بهتر از رایانه های بزرگ زده شد که در آن منابع سخت افزاری mainframe بهصورت ماشینهای مجازی در اختیار کاربران قرار می گرفت. ماشین مجازی (VM) در اصل کپی مجازی شده سختافزار mainframe بود که برای استفاده کاربران بر روی پایانههای آنها بارگذاری می شد و کاربران تصور می کردند که کل منابع سیستم در اختیار آن ها می باشد. با این روش منابع به صورت خودکار و به میزان مورد نیاز به هر نفر تخصیص داده می شد و از تمام امکانات mainframe به صورت بهینه استفاده می گردید.

در دهه ۶۰ و ۲۰ میلادی شرکت IBM یکه تاز عرصه محاسبات دیجیتالی و رایانهها بود. سیستم عاملهای موجود بهطور اساسی بر پایه اشتراک منابع سختافزاری یا همان مجازیسازی کار میکردند و بهطور اصولی بهدلیل گرانی منابعی چون حافظه، دیسک، پردازنده مرکزی و دیگر ملحقات آن، امکان بهرهبرداری غیر اشتراکی بسیار پر هزینه بود. همان سالها mainframeهای شرکت IBM از برنامه های کنترلی با نام هایپروایزور برای تخصیص منابع و جدا کردن انواع مختلف ماشینهای مجازی از یکدیگر استفاده میکردند.

پس از ظهور نسل جدید رایانه و سرویس دهنده های غیر mainfram که دارای توان کارکرد بالا و قیمت پایین بودند، رویکرد پیشین سیستم عامل ها در استفاده اشتراکی منابع، به تدریج کمرنگ شد و استفاده از سرویس دهنده های کوچک و متوسط بدون دغدغه از صرف هزینه های گزاف سخت افزاری فراگیر شد. در این سال ها سیستم عامل ویندوز به عنوان تنها سیستم عامل پذیرفته شده بود و لینوکس نیز بسیار نوظهور بود و در این میان افزایش ظرفیت دستگاه های رایانه ای به چالش های عملیاتی منجر شده بود. از جمله مشکلات این بود که در بیشتر مواقع بیش از ۱۵–۱۰ درصد از ظرفیت رایانه ها به منظور اجرای برنامه های کاربردی استفاده نمی شد و در صورت استفاده چند برنامه عملیاتی، احتمال اختلال آن ها با یکدیگر دور از ذهن نبود. یکی دیگر از دلایل رو آوردن به فناوری مجازی سازی، افزایش روز افزون هزینه های زیرساخت بود. از جمله آن ها می توان به هزینه خنک کننده ها و برق اشاره نمود. همچنین هزینه بالا برای نیروی متخصص یکی دیگر از این گونه چالش های عملیاتی به شمار می آمد.

سرانجام، حساسیت زیاد اطلاعات موجب بالا رفتن ضریب حساسیت سرویسهای در حال اجرا بوده و در صورت از کار افتادن آنها، هرچند برای لحظاتی کوتاه، موجبات ضرر و زیانهای زیادی می شد. از این رو شاید بتوان نوآوری مجازی سازی را هم تراز با اختراع برق دانست. البته درست است که برق موجب پدید آمدن اینگونه اختراعات شده ولی این موضوع نیز باعث به وجود آمدن اختراعات و تحولات شگرف دیگری در علوم و فنون شده و خواهد شد.

🗹 چرا باید مجازیسازی کنید؟

امروزه گسترش شبکهها و محاسبات رایانهای و نیاز به استفاده از آن جزء لاینفک یک فعالیت، اعم از تجاری و غیرتجاری بهشمار میآید، به این معنی که شرکتها و مؤسسات گوناگون نه تنها ناگزیر به استفاده از این تکنولوژی برای تسریع فرآیند دستیابی به اهداف تعین شده سازمانی خود میباشند، بلکه میبایست شرایطی را فراهم نمایند تا بتوانند بیشترین تطبیق را با تغییرات محیط رقابتی داشته باشند. امروزه یکی از چالشهای سازمانهای بزرگ، رشد جزیرهای سرویسهای مختلف سازمان و خرابی شبکه و مشکلات سختافزاری و نرمافزاری است که منجر به فلج شدن تمامی فعالیتهای سازمان میگردد. اگرچه این مشکلات برای زمان محدودی رخ میدهند ولی باز هم ممکن است نتایج آن برای سازمان زیانآور و پر هزینه باشد. برخی از این چالشها عبارتند از:

- هزینههای بالای نیروی انسانی و افزایش هزینههای مدیریت IT
- افزایش هزینه های زیر ساخت فیزیکی به علت تأمین تجهیزات و از سویی استهلاک آن ها
  - عدم تسهیل در دسترسی به موقع به منابع مختلف با کیفیت بالا
  - مشکلات تهیه نسخه پشتیبان اطلاعات و عدم تمرکز و تجمیع دادههای سازمان
    - مشکلات عدم دسترسی به سرویس در زمان down شدن سرورها
      - هزینه های ارتقاء و به روز رسانی پی در پی نرم افزار، سخت افزار
        - خرابی نرمافزاری، سختافزاری کلاینتها
          - حفاظت نامناسب و کافی از بروز فاجعه
        - پهنای باند محدود در سازمان و هزینه های افزایش آن
    - چالشهای کنترل برنامههای مورد استفاده کاربران و بهروزرسانی آنها

این موارد باعث ایجاد نیاز برای خلق تکنولوژی نوین مجازیسازی و عرضه آن گردید.

🗹 مزایا و دلایل حرکت به سمت مجازیسازی

از جمله دلایل استفاده از فضاهای مجازی میتوان به مواردی چون کم نمودن هزینههای تعمیر و نگهداری تجهیـزات، صرفهجویی در زمان، استفاده از حداقل نیروی متخصص برای انجام عملیات تعمیر و نگهداری و از همه مهمتر، مباحث مربوط به افزونگی^۱ اشاره کرد. البته مجازیسازی مزایا و امتیازات بسیاری را به دنبال دارد که میتوان بهصورت مفصل به آنها پرداخت. امروزه بسیاری از متخصصان و سازمانها برای حرکت به سمت مجازیسازی با نگرانیهایی مواجه هستند و هنوز نمیدانند استفاده از مجازیسازی مقرون به صرفه است یا خیر. بایـد باور داشت کـه با استفاده از مجازیسازی و استقرار آن در سازمان، مقدار چشم گیری از هزینههای مربوط به تیم تخصصی IT، هزینههای سختافزار، مصرف انرژی، سرمایش و گرمایش کاهش خواهد یافت.

اما بهطور کلی میتوان موارد زیر را به عنوان مهمترین مزایای مجازیسازی نام برد:

- .۱ تثبیت سرورها و صرفهجویی در انرژی
- ۲. مدیریت متمرکز و انجام کار بیشتر با تلاش کمتر
  - ۳. کاهش هزینههای مالی
- ۲. نقل و انتقال سریع، پشتیبان گیری و بازیابی آسان تر

¹ Redundancy

- سرویسدهی پایدار و تحمل پذیری خطا در زمان حادثه
  - ۶. تعادل بار و یکسانسازی ظرفیت کاری بدوناستفاده
    - ۸. محیط تست و آزمایشگاه مجازی
    - ۸. رفع مشکلات ناسازگاری و بهروزرسانی
    - ۹. بالا بردن سطح امنیت و پشتیبان گیری آسان تر
      - ۰۱۰. مهاجرت آسان تر به cloud
      - .۱۱ حرکت به سمت جهان سبز

.1 تثبیت سرورها و صرفهجویی در انرژی

میلیونها دلار صرف تحقیقات و طراحی اتلاف حرارت و کنترل دما درون یک دیتاسنتر میشود. اما حقیقت این است که همه سرورها گرما تولید میکنند. تنها راه رسیدن به کاهش آن چیست؟ برای رسیدن به این هدف میتوان از طریق مجازیسازی، از سرورهای فیزیکی کمتری استفاده کرد. با کاهش سرورهای فیزیکی و تبدیل آنها به سرورهای مجازی، مصرف انرژی و گرمای تولیدی در دیتاسنتر کاهش خواهد یافت و یک صرفهجویی چشم گیر در انرژی، هزینههای سرمایشی و... بهوجود میآید. همچنین قادر خواهید بود اثرات مرکز داده را، که میتواند شامل هزینه ژنراتورهای دیزلی، هزینه UPSها، هزینه سوئیچهای شبکه، فضای رک و فضای زیرساخت باشد، نیز کاهش دهید و در مجموع به طرز چشم گیری در هزینههای اجرایی خود صرفهجویی نمایید.

۲. مدیریت متمرکز و انجام کار بیشتر با تلاش کمتر

با یک اقتصاد ناکارآمد، بخش IT و مدیران مجبور به صرف انرژی زیاد هستند که بازده کمتری دارد. مجازی سازی، مدیران را کارآمدتر و سریعتر می سازد و اجازه می دهد که با صرف انرژی کمتر کارهای بیشتری در مدت زمان کوتاه انجام گردد. اگر بخواهید بر روی ۲۰۰ سرور خود سیستمعامل یکسانی نصب نمایید باید وقت و انرژی زیادی را برای انجام کارهای فیزیکی و فرآیند نصب صرف نمایید؛ در صورتی که با مجازی سازی می توانید یک ماشین را تولید کرده و سپس آن را در سریعترین زمان ممکن توسعه دهید. نکته مهم دیگری که با مجازی سازی فراهم می آید کنترل و مدیریت متمرکز سرورها و منابع شبکه است. در صورت گسترده بودن سازمان شما در نقاط مختلف فیزیکی، نگهداری و کنترل شبکه امری بسیار حیاتی و دشوار می باشد. امروزه با استقرار مجازی سازی، شرایط کنترل و مدیریت مرکزی سرورها فراهم آمده و با به کارگیری سیستمهای مانیتورینگ متمرکز می توان کل سازمان را از یک اتاق مدیریت نمود. این امر باعث انجام حجم کارهای مدیریتی زیاد با کمترین تلاشها و پیگیریها است.

۳. کاهش هزینههای مالی

یکی از مزایای مهم مجازی سازی، کاهش هزینه های مالی مربوط به خرید سخت افزار سرور فیزیکی، تأمین نیروی انسانی، مصرف انرژی، تجهیزات سرمایشی و... میباشد که با تثبیت سرورها، به آن دست مییابید. افزون بر آن، هزینه های مربوط به نگهداری سادهتر و امکانات

متنوع در مصرف برق کمتر نیز جزء مزایای دیگر مجازیسازی است که درکنار موارد پیشین، باعث کاهش هزینهها و صرفهجویی مالی می گردد. با یک حساب ساده می توان همه این ها را به صورت یک سند بازگشت سرمایه تهیه و سازمان خود را برای استقرار مجازی سازی توجیه نمایید. شرکت های بسیار بزرگی از دنیا توانسته اند با اجرای مجازی سازی موفق، هزینه های خود را در بخش های مختلف کنترل و کاهش دهند که این امر سود اقتصادی زیادی را برای آن ها به دنبال داشته است.

۴. نقل و انتقال سریع، پشتیبان گیری و بازیابی راحت تر

در حقیقت یکی از ویژگیهای قدرتمند مجازی سازی سرورها توانایی انتقال یک ماشین مجازی در حال اجرا از یک میزبان به میزبان دیگر بدون قطع سرویس دهی، میباشد. vMotion و قابلیت های دیگری همچون ZDR و DPM او PNS و ایزبای این مسئله را ممکن می سازند. به آسانی قادر خواهید بود در صورت خرابی یک سرور، ماشین های آن را به سرور ادرای این مسئله را ممکن می سازند. به آسانی قادر خواهید بود در صورت خرابی یک سرور، ماشینهای آن را به سرور دیگری انتقال دهید. افزون بر انتقال سریع و آسان میتوان از قابلیت پشتیبان گیری لحظه ی مشینهای آن را به سرور دیگری انتقال دهید. افزون بر انتقال سریع و آسان، می توان از قابلیت پشتیبان گیری لحظه ای ماشینها نیز بهرهمند شد. Snapshot می توانند برای اطمینان از به روز بودن اطلاعات در طول روز گرفته شوند. به دلیل اینک ه Snapshotها می توانند برای اطمینان از به روز بودن اطلاعات در طول روز گرفته شوند. به دلیل اینک ه Snapshot خیلی سریع تر از بوت شدن یک سرور رایج رخ می دهند خرابی را به طور چشم گیری کاهش می دهند.

۵. سرویسدهی پایدار و تحمل پذیری خطا در زمان حادثه

هنگام بروز یک فاجعه میتوانید با کمک مجازیسازی و قابلیتهای ارائه شده در آن، دیتاسنتر و منابع خود را سریع تر و ساده ر بازیابی نمایید. vSphere قادر است با ارائه تحمل پذیری خطا در زمان شکست، شما را از فاجعههای بزرگ رهایی دهد. همچنین، ویژگیهای نرمافزاری مانند مدیریت بهبود سایت⁽ به طور خودکار آزمایشها را انجام داده و هنگامی که یک برخورد فاجعه آمیز رخ میدهد، عملیاتfailover را انجام میدهد.

دسترس پذیری بالا^۲ با ارائه سرویس تحمل پذیری خطا^۳ از قابلیتهای پرطرفدار مجازیسازی میان مدیران شبکه به شمار میروند که سطح انعطاف پذیری برای بهبود فاجعه و ارائه سرویس های پایدار را تضمین مینمایند و میزان موفقیت در احیا و افزایش سرویس دهی را تثبیت نمودهاند.

۶. تعادل بار و یکسانسازی ظرفیت کاری بدون استفاده

یکی از ویژگیهای مهم در مجازیسازی، امکان تعادل بار و بالانس کردن مصرف منابع در ماشینها است. بسیاری از برنامهها و سرویسها حتی کمتر از ۲۰٪ منابع یک سرور را مصرف نموده و مابقی منابع، بیاستفاده باقی می ماند. مجازی سازی قادر است با ارائه قابلیتهایی همچون DRS و DPM مصرف انرژی و استفاده از منابع را متعادل نموده و یکسان سازی ظرفیت کاری بی استفاده بین سرورها را به صورت خودکار مدیریت نماید. این امر باعث می شود در و یکسان سازی ظرفیت کاری بی استفاده بین سرورها را به صورت خودکار مدیریت نماید. این امر باعث می شود در مورت عدم استفاده از منابع یک سرور به حالت مصرف انرژی و استفاده از منابع را متعادل نموده و یکسان سازی ظرفیت کاری بی استفاده بین سرورها را به صورت خودکار مدیریت نماید. این امر باعث می شود در صورت عدم استفاده از منابع یک سرور، بار مصرفی به دوش یک سرور دیگر واگذار شده و آن سرور به حالت standby تبدیل شود که باعث کاهش مصرف انرژی و پایین آمدن هزینههای مالی و استهلاکی خواهد شد.

¹ Site Recovery Managment(SRM)

² High Availability(H.A)

³ Fautl Tolerance(F.T)

محیط تست و أزمایشگاه مجازی

با استفاده از این توانایی میتوان یک آزمایشگاه مجازی شامل گروهی از سرورها، سوئیچ ها و ذخیرهسازهای مجازی بر روی یک شبکه مجازی شخصی ایجاد کرد. میتوانید active directory exchange evSphere و دیگر سرویسها را تست کنید. پیش از این، چنین اتفاقاتی با صرف هزینههای سنگین بر روی سرورهای فیزیکی انجام میشد اما امروزه میتوانید همه محیط را بدون خرید تجهیزات سختافزاری و درگیر کردن سرمایه مالی شرکت انجام داده و با داشتن یک محیط تست، پیش از عملیاتی نمودن برنامهها، آنها را آزمایش کرده و ریسک خرابی و شکستهای احتمالی سرویسها را کاهش دهید.

۸. رفع مشکلات ناساز گاری و بهروزرسانی

یکی از چیزهای خوب در مورد مجازیسازی، انتزاع بین نرمافزار و سختافزار است. این به ایـن معنـی اسـت کـه لازم نیست به یک فروشنده خاص وابسته باشید. میتوانید ماشینهای مجـازی مختلفـی را ایجـاد و بـدون درنظـر گـرفتن سختافزار فیزیکی و مشکلات ناسازگاری با انواع سیستمعاملها، به توسعه محیط خود بپردازید.

۹. بالا بردن سطح امنیت و پشتیبان گیری اسان تر

در مجازیسازی، لایه واسطی به نام هایپروایزور بین سرورها و سختافزار ایجاد شده و با ارائه برخی ویژگیهای امنیتی بر روی این هایپروایزور، تمرکز ویژهای بر مسئله امنیت در زیرساخت مجازیسازی فراهم شده است. در vmware ماشین های مجازی به صورت ایزوله فعالیت می نمایند و ایزوله کردن ماشین ها سبب ایجاد یک محیط امن می گردد. یکی از اثراتش آن است که در صورت بروز مشکل و fail شدن یک ماشین، دیگر ماشین های مجازی می توانند بدون توجه به اشکال ایجاد شده در ماشین همسایه، به کار خود بدون وقفه ادامه دهند. البته امنیت تنها در ایزوله کردن ماشین ها نیست و باید آن را در سوئیچهای مجازی و دیگر موارد لحاظ کرد.

۱۰. مهاجرت أسان تر به cloud

با فراگیر شدن محاسبات و رایانش ابری و جایگاه آن در سازمانها در راستای خدمات مبتنی بر boud، حرکت به سمت آن امری الزامی است. مجازیسازی به شما امکان ایجاد یک زیرساخت مبتنی بر ابر قدرتمند را فراهم مینماید و میتوانید ماشینها و سرویسهای خود را به فضای ابر انتقال داده و با استقرار آن در شرکت، احساس راحتی بیشتری داشته باشید. میتوان مجازیسازی را پررنگترین بخش دنیای شبکههای ابری دانست.

۱۱. حرکت به سمت جهان سبز

بیایید با جهان سبز روبرو شویم. اگر شما سهم خود را برای کمک به تمیز کردن محیط زیست انجام ندهید، آینده تان به خطر میافتد. کاهش اثرات کربنی، خود نه تنها به تمیز کردن هوایی که ما تنفس میکنیم کمک میکند، بلکه به پاک کردن و رفع آلودگیهای شرکت شما نیز منجر میشود. مصرف سختافزارها و منابع مختلف و تولید آلودگیهای مربوط، همگی متضاد فلسفه green world میباشد. مجازیسازی دیتا سنترها یک راه طولانی به سوی بهبود رابطه خود با مصرف کنندگان، کاهش آلودگیها و دنیای پاکتر این سیاره به شمار میرود.

🗷 درس دوم: رایج ترین انواع مجازی سازی

بسیاری از افراد هنوز مجازیسازی را نصب یک برنامه ساده مجازی میدانند؛ در صورتی که این فناوری در انواع مختلف عرضه شده و سازمانها بر حسب نیاز میتوانند یک نوع مجازی سازی را اختیار کنند. جدا از مدل سخت افزار، نرم افزاری آن میتوان انواع مختلفی از مجازیسازی در سطوح زیر را نام برد:

- Server Virtualization >
- Desktop Virtualization >
- Network Virtualization >
- Storage Virtualization >
- Application Virtualization $\succ$
- Data Center Virtualization (Private Cloud)

در ادامه، نگاهی کوتاه به انواع مختلف مجازیسازی خواهیم داشت:

مجازیسازی سرور '

به فرآیند مجازی نمودن و ارائه سرورهای فیزیکی، پردازندهها و سیستمعاملها به کاربران به صورتی که آنها متوجه این تغییر و تبدیل نگردند مجازیسازی سرور می گویند. امروز شایعترین نوع، مجازیسازی سرور است که گاهی از آن با نام مجازیسازی پلتفرم نیز یاد می کنند.

¹ Server Virtualization

مجازیسازی دسکتاپ^۱

مجازی سازی دسکتاپ شامل کپسوله سازی و تحویل دسترسی به یک محیط سیستم از راه دور است. دستگاه سرویس گیرنده ممکن است از یک معماری سخت افزاری کاملا متفاوت استفاده کند، و یا بر اساس سیستم عامل کاملا متف اوت با محیط در ارتباط باشد و از سرویس های آن استفاده نماید. در این شیوه با ایجاد محیط های دسکتاپ گوناگون بر روی یک سرور، کاربران میتوانند به دسکتاپ های مجازی خود دسترسی پیدا نمایند. این شیوه امروزه برای خصوصی سازی سازمان ها و جدا کردن ارتباطات اینترنت در شبکه های داخلی استفاده میشود. مثلا ممکن است کاربر با داشت ن یک سیستم عامل ویندوز XP بتواند به دسکتاپ مجازی خود که بر روی آن ویندوز 7 نصب گردیده دسترسی داشته و از برنامه ها و سرویس های آن استفاده نماید. همچنین به واسطه پیاده سازی VDI در سازمان میتوانید به آسانی در هر زمانی به سیستم عامل های جدید مثل 7 Windows یا ها Windows مهاجرت نمایید.

مجاریساری شبکه^۲

در این نوع مجازی سازی، این امکان را می یابید تا شبکه و پهنای باند را کنترل کنید. بدین شکل که پهنای بانـد را بـه کانالهای مستقل برای منابع ویژه تقسیم بندی می کنید. ساده ترین شکل آن، شبکه های مجازی VLAN است که یک تفکیک منطقی از شبکه فیزیکی است. البته فراموش نکنید مجازی سازی شبکه را در مجازی سازی سرور و دسکتاپ هم مشاهده خواهید کرد. امروزه در تمام پروژه های مجازی سازی از این شیوه استفاده می گردد. در مدل مجازی سازی شبکه، امکان ساخت و به کار گیری یک زیر ساخت شبکه ای مجازی شامل سوئیچ ها، پورت ها و پورت های گروه هی به صورت مجازی ممکن شده است.

- ¹ Desktop Virtualization
- ² Network Virtualization

مجازىسازى ذخيرەسازى أ

به استفاده یک سیستم ذخیرهساز از مفاهیم مجازی سازی برای ایجاد بهرهوری بالاتر از فضای ذخیرهسازی و فعال نمودن قابلیتهای بیشتر، مجازی سازی ذخیره سازی یا Storage Virtualization می گویند. از جمله این مجازی سازی ها می توان به قابلیت های ذخیره سازی NAS، SAN و حتی VSAN اشاره کرد. این نوع مجازی سازی مدیران را در انجام عملیات پشتیبانی داده، آرشیو کردن و بازیابی اطلاعات یاری می کند. حتی قابلیت های پیشرفته ای همچون ایجاد SAN مجازی و مدیریت NUMها نیز فراهم شده است.

¹ Storage Virtualization

مجازیسازی برنامه کاربردی (

این نوع مجازیسازی، اجرای برنامههای کاربردی مختلف را بر روی سیستم عاملهای متنوع امکان پذیر می کند. App های مورد نظر از طریق Application Streaming برای کلاینتها جهت استفاده Offline و یاon-line با اجرای سرورهای قدرتمند در مرکز داده، قابل ارائه می باشد.

در این تکنیک کاربران نیاز به نصب هیچ نوع نرمافزاری روی سیستم خود ندارند و تنها با اتصال به شبکه داخلی و یا اینترنت، به نرمافزارهای خود دست مییابند. از آنجایی که منابع سمت کاربر درگیر اجرای نرمافزار نمیباشد و نرمافزار برای اجرا تنها از منابع سرور استفاده می کند، بنابراین کاربران می توانند از هر سیستم سختافزاری همچون تین کلاینت، Ipad، تبلت، تلفن همراه و... با هر سیستم عاملی چون ویندوز، مک، لینوکس، اندروید.... و از هر مکانی مانند منزل، محل کار، مسافرت و... با کمترین پهنای باند، به نرمافزار موردنظر دسترسی داشته باشند.

شبکههای ابری ا

ابر خصوصی، یک معماری مجازی شده مبتنی بر رایانش ابری است که بهطور اختصاصی برای تنها یک سازمان سرویسدهی مینماید و ممکن است از داخل یا خارج از محیط مدیریت گردد. همچنین پروژههای ابر خصوصی نیاز به بستری مناسب و سطحی معینی از استانداردها دارد و باید پیادهسازی مجازیسازی را نخستین پایه جدی برای حرکت به سمت رایانش ابری و شبکههای ابری دانست.

نوع دیگری با نام ابر عمومی نیز وجود دارد که کسب و کار بسیاری از شرکتهای بزرگ دنیا را پوشـش داده اسـت. در حقیقت میتوان شبکههای ابری را نوعی از مجازیسازی در سطح دیتاسنتر دانست.

¹ Application Virtualization

² Cloud Networking

🗷 خلاصه فصل

- تکنولوژی مجازیسازی، پدیده ای است که امروز به یکی از داغترین و مهمترین فناوریهای کامپیوتری در عصر حاضر بدل شده و بحث پرهیاهو در میان سازمانها و متخصصان جامعه IT است. میتوان از آن به عنوان انقلابی نوین در عرصه شبکه و ابزاری حیاتی برای بهبود توسعه و پیشرفت بسترهای اطلاعاتی یاد کرد.
- در علم کامپیوتر، مجازی سازی به ساخت نمونه مجازی و غیرواقعی از چیزهایی همچون پلتفرم سخت افزاری، سیستم عامل، وسایل ذخیره سازی و یا منابع شبکه گفته می شود.
- هایپروایزور یا فوق رابط، به برنامه نرمافزاری گفته میشود که به عنوان واسط جداکننده سیستمعامل مهمان از منابع سختافزاری ماشین واقعی، ایفای نقش میکند.
  - 🗲 دو گونه اصلی از هایپروایزور وجود دارد: تمام سختافزاری (لایه ۰) ، میزبانی شده (لایه ۱).
- از جمله دلایل استفاده از فضاهای مجازی میتوان به مواردی نظیر کم نمودن هزینههای تعمیر و نگهداری تجهیزات، صرفه جویی در زمان، استفاده از حداقل نیروی متخصص جهت انجام عملیات تعمیر و نگهداری و از همه مهمتر، مباحث مربوط به افزونگی اشاره کرد.
  - 冬 از مهمترین برنامههای هایپروایزور لایه ۰ میتوان به vSphere و Hyper-V اشاره کرد.
- مهمترین مزایای مجازیسازی میتواند شامل تثبیت سرورها، کاهش هزینه، مدیریت متمرکز، پشتیان گیری راحتتر، تعادل بار و سرویسدهی پایدار، پشتیبانی از تحمل پذیری خطا، محیط آزمایشی، امنیت و مهاجرت به سمت رایانش ابری باشد.
  - 🗲 از مدلهای سختافزاری و نرمافزاری مجازیسازی میتوان به موارد زیر اشاره کرد:

Server Virtualization, Desktop Virtualization, Network Virtualization, Storage Virtualization, Application Virtualization, Data Center Virtualization (Private Cloud)

فصل ۲

vSphere و مجازیسازی زیرساختهای IT

🗹 در این فصل مطالب زیر را می خوانید:

- جنبههای مجازیسازی
- پلتفرم مجازیسازی و زیرساخت شبکههای ابری
  - توپولوژی فیزیکی دیتاسنترهای vSphere
  - o بررسی لایههای مجازیسازی vSphere
    - ۷ لایه مجازی دیتاسنتر
    - o لایه مدیریتی vCenter
      - ۷ لایه رابط کاربری

🗷 درس یکم – جنبههای مجازیسازی

vsphere vSphere عملیات اجتماع و مجازی سازی زیر مجموعهای از منابع سخت افزاری فیزیکی در سیستمهای مختلف را انجام می دد. مجازی سازی در حقیقت مختلف را انجام می دد. مجازی سازی در حقیقت یک عملیات پردازشی است که ارتباطات بین سخت افزارهای فیزیکی و سیستمعامل و نرمافزارهای در حال اجرا را قطع می کند. پس از اعمال مجازی سازی بر روی یک ماشین مجازی، محدودیتی در سیستمعامل و نرمافزارهای کاربردی احساس نخواهد شد. شما در زیرساخت مجازی خود معادل المانهای فیزیکی و سیستمعامل و نرمافزارهای در حال اجرا را قطع می کند. پس از اعمال مجازی سازی بر روی یک ماشین مجازی، محدودیتی در سیستمعامل و نرمافزارهای کاربردی احساس نخواهد شد. شما در زیرساخت مجازی خود معادل المانهای فیزیکی شبکه، همچون سوئیچها، ذخیره ازها و سرورها را به صورت مجازی خواهید داشت و می توانید با کمک آنها، محیط کاری و شبکه تان را توسعه دهید.

مجازىسازى كامپيوتر

سختافزار کامپیوترهای x86 برای اجرا کردن یک سیستمعامل و اجرای یک برنامه کاربری واحد طراحی شده که در بیشتر ماشینها این کمتر استفاده شده است. حتی ما شاهد هستیم که بر روی برخی از ایـن کامپیوترهـا تعـداد زیـادی نرمافزار نصب شده ولی باز هم بیشتر ماشینها بدون استفاده هستند. در ابتداییترین سطح، بایـد درنظـر داشـت کـه مجازی سازی، اجازه اجرای چندین ماشین مجازی روی یک ماشین فیزیکی را میدهد که بـا کمـک هـر یـک از ایـن محازی سازی، ماشینها برای میازی روی یک میشین فیزیکی را میدهد که بـا کمـک هـر یـک از ایـن محازی سازی، اجازه اجرای چندین ماشین مجازی روی یک ماشین فیزیکی را میدهد که بـا کمـک هـر یـک از ایـن ماشینهای مجازی میتوانید منابع مختلفی از یک کامپیوتر فیزیکی را مورد استفاده قرار داده و این منـابع را در محیط ماشینهای مجازی گذارید.

ماشینهای مجازی مختلف میتوانند سیستمعاملهای مختلفی را اجرا کنند و برنامههای کاربردی متنوعی را بـر روی خود داشته باشند و این واقعیتی است که تمام اینها بهصورت مستقل از هم و در کنار هم بر روی یک ماشین فیزیکی یکسان انجام خواهد شد.

🗹 مجازی کردن کامپیوتر و اضافه کردن ماشینهای مجازی

همانند شکل ۱–۱ میتوانید تصویری از یک ماشین فیزیکی پیش از انجام مجازی سازی را ملاحظه کنید. یک ماشین فیزیکی دارای منابع مختلف سخت افزاری مانند pro and disk،video card memory ،cpu و... میباشد که تمام این منابع سخت افزاری به واسطه سیستم عامل نصب شده بر روی این ماشین، قابل استفاده و مدیریت میباشند. بر روی این ماشین فیزیکی یک سیستم عامل (۳۲ بیتی یا ۶۴ بیتی) نصب خواهد شد که این سیستم عامل می تواند از خانواده سیستم عامل های مایکروسافت، لینوکس، سولاریس و... باشد. سپس می توانید نرمافزارها و برنامه های کاربردی خود را بر روی سیستم عامل مورد نظرتان نصب کنید. تمام سخت افزارهای روی ماشین توسط لایه سیستم عامل در آن واحد مدیریت و کنترل می شوند. در این مدل هر ماشین فیزیکی قادر به فراخوانی و بوت کردن یک سیستم عامل در آن واحد میباشد. این یک ماشین فیزیکی واقعی است.

نمایی از ماشین فیزیکی پیش از مجازی سازی

اما همانند شکل می توانید ساختار یک سیستم پس از اعمال مجازی سازی را ملاحظه کنید.

همان گونه که در این شکل می بینید، ماشین فیزیکی تان از چندین ماشین مجازی مختلف (ویندوز، لینوکس و ...) میزبانی می کند و تمام ماشین های مجازی، امکان استفاده از منابع سختافزاری ماشین فیزیکی را از طریق لایهای به نام هایپروایزور^۱ خواهند داشت. در واقع می توان هایپروایزور را لایه فوقانی بر روی سختافزار نامید که جایگزین سیستمعامل شده و خود نقش واسط ارتباطی بین سرورهای مجازی و سختافزارهای فیزیکی را بر عهده می گیرد.

نمایی از ماشین فیزیکی پس از مجازی سازی

مجازیسازی زیرساخت^۲

افزون بر مجازی سازی یک کامپیوتر فیزیکی، می توانید تمام زیر ساخت مجازی خود را بـVMware vSphere ایجـاد کنید که این زیر ساخت می تواند شامل هزاران کامپیوتر و دستگاههای ذخیره سازی به هم پیوسـته باشـد. بـا اسـتفاده از مجازی سازی، می توان به صورت کاملا پویا منابع را انتقال و آن ها را پردازش کرد. همچنـین بـا کمـک مجـازی سازی می توانید منابع مختلف سخت افزاری را اختصاص داده و دیگر نیازی به تعیین کردن سرورها، ذخیره ساز یا پهنای بانـد شبکه به صورت ثابت به برنامه ها نخواهد بود. این به آن معنا نیست که همه چیز به صورت داینامیک انجام خواهد شـد. خیر، شما توانایی مدیریت در اختصاص منابع به صورت ثابت و همچنین پویا را خواهید داشت و در مـدیریت زیر سـاخت شبکه ای تان یک گام جلوتر حرکت خواهید کرد.

نمایی از زیرساخت محیطهای مجازی سازی شده

² Virtualizing the Infrastructure

¹ hypervisor

یک زیر ساخت مجازی از اجزای زیر تشکیل شده است:

- لایه هایپروایزور سختافزاری که با کمک آن میتوانید مجازی سازی را به صورت کامل بر روی یک
  کامپیوتر x86 انجام دهید و از آن با عنوان Bare-metal hypervisor نام برده می شود.
- سرویسهای زیرساخت مجازی^۱ از جمله مدیریت منابع که برای بهینهسازی منابع قابل دسترس در بین ماشینهای مجازی از آنها می توان استفاده کرد.
- اتوماسیون یا راهحلهای خودکارسازی که قابلیتهای خاصی را برای بهینهسازی پردازشهای IT فراهم میآورد که از جمله میتوان به فرآیندهای تأمین یا بازگردانی بحرانی دیتاسنتر^۲ اشاره کرد.

محاسبات ابری ۳

در محاسبات ابری، تأمین کنندهها سرویسهای میزبانی شده را بر حسب تقاضاهای مختلف و درخواستهای کاربران بر روی اینترنت تحویل میدهند. البته میتوان این جمله را با این نکته که ارائه سرویس روی شبکههای خصوصی سازمانی LAN و همچنین روی شبکههای عمومی WAN نیز امکان پذیر میباشد کامل تر کرد. باید به این نکته توجه داشت که تحویل سرویسها بسته به نوع شبکه ابری (خصوصی، عمومی) متغیر میباشد.

واقعیت امر آن است که پردازشهای ابری و شبکههای ابری برای دسترسی همیشگی بهوجود آمدهاند و سرویسهای ارائه شده آنها را میتوان همانند امکانات عمومی مانند آب و برق و تلفن در نظر گرفت که همیشه در دسترس است. کاربران میتوانند هر سطح از سرویسی را که نیاز دارند در هر زمان دلخواه از شبانه روز مورد استفاده قرار داده و این امر به صورتی است که آنها حتی مسئولیت تولید یا مدیریت و نگهداری از این نوع سرویسها و خدمات را برعهده نخواهند داشت و این وظیفه ارائهدهندگان خدمات کلاود میباشد. البته نمونههای دیگری همچون google docs، skydrive و سرویسهای آمازون را میتوان جزء پیشگامان این عرصه دانست.

یک زیر ساخت مجازی، پایهای برای محاسبات ابری میباشد. یعنی بدون مجازی سازی، حرکت در فضای ابر، امری دشوار خواهد بود. محاسبات و پردازش های ابری به یک مدل مقیاس پذیر و قابل ارتجاع برای ارائه سرویس های IT وابسته هستند. حتی خود این مدل به مجازی سازی متکی است. در همین راستا vmware vSphere یکی از ابزارهایی است که مجازی سازی را برای شما فراهم می آورد تا از آن برای برپایی محیط های ابری خود استفاده کنید.

تلفيق سرورها

تلفیق سرور از طریق مجازیسازی به شما امکان دریافت و جمع آوری تعداد بیشتری از سرورهای موجود را میدهد. همچنین میتوانید منابع فیزیکی مورد نیازتان همچون Power ، RAM و... را محدود کنید. این محدود کردن باعث صرفهجویی در عملیات مدیریتی و همچنین هزینههای مربوط به خرید تجهیزات سخت افزاری خواهد شد. در پایان نسبت تثبیت بالایی از طریق تلفیق سرورها بهدست می آورید که باعث تحکیم حجم کاری موجود می شود و از آن

¹ Virtual infrastructure services

² Disaster recovery

³ Cloud Computing

برای گسترش و توسعه یک برنامه کاربردی یا ارائه راهحلهای جدید میتوانید استفاده کنید. البته مجازیسازی مزایای بسیاری را به دنبال دارد که در همین کتاب با قابلیتهای مختلف آن آشنا خواهید شد.

اما همان طور که در شکل زیر مشاهده می کنید با استفاده از تلفیق کردن سرورها، ماشین های فیزیکی فراوانی را می توان به ماشین های مجازی تبدیل کرد. یعنی در واقع یک میزبان فیزیکی از طریق برنامه vSphere ESXi به صورت یک ماشین مجازی تبدیل می شود و سپس بر روی یک میزبان فیزیکی به اجرا درمی آید. در حقیقت باید اعتراف کرد کنترل، مدیریت و پیکربندی یک ماشین فیزیکی، از چندین ماشین فیزیکی ساده تر و راحت تر است.

تلفیق شدن سرورهای فیزیکی به صورت ماشینهای مجازی در میزبان ESXi

تداوم کسب و کار

آنچه برای سازمانها و بهویژه چرخههای IT در یک سازمان بسیار کلیدی و مهم میباشد دسترسی به سرویسها است. حیات بسیاری از سازمانها و شرکتهای امروزی به یک سرویس یا برنامه کاربردی خاص وابسته است. مجازیسازی بهترین راهکار ارائه شده برای جلوگیری و کاهش خرابیهای ناگهانی است.

برای نمونه، با استفاده از قابلیتهای ارائه شده در vSphere میتوانید یک ماشین مجازی را از یک میزبان فیزیکی ESXi به یک میزبان فیزیکی دیگر انتقال دهید و حتی این امر میتواند در صورت فعال بودن ماشین مجازی موردنظر انجام گردد. امروزه با استفاده از قابلیتهای برجستهای همچون vMotion یا HA نگران از دسترس خارج شدن سرویسها نخواهید بود. این قابلیتها باعث کاهش خرابی سرورها و تحمل پذیری خطا (F.T) می گردد.

البته در اينجا مي خواهم به بازيابي سنتي اشاره كنم و أن ها را با vmware vSphere مقايسه كنم.

در برنامههای بازیابی سنتی، عملیات بازیابی باید بهصورت دستی و با هدایت مدیر IT انجام میشد. اختصاص منابع بازیابی، انجام بازیابی تمام سختافزاری که به آن bare-metal recovery گفته می شود و در نهایت بررسی دادههای بازیابی شده و معتبر ساختن آنها جهت استفاده در سیستم، جزء معدود مواردی بود که مدیران IT با آن مواجه بودند. اما امروز با استفاده از vSphere این فرآیند بسیار ساده و سریع انجام می شود. تمام تنظیمات و پیکربندی های سخت افزاری و نرم افزاری، firmware، تنظیمات سیستم عامل، نرم افزارها و... همگی در قالب چند فایل بر روی دیسک ذخیره می شوند. محافظت و نگهداری از این فایل ها با روش های پشتیبان گیری و همچنین به کارگیری روش های نرم افزاری replication فرآیند را بسیار ساده نموده است. این فایل ها به راحتی می توانند به یک کامپیوتر فیزیکی دیگر منتقل شده و بازیابی شوند، بدون آنکه نیازی به تغییرات خاصی داشته باشند؛ زیرا ماشین های مجازی از ماشین های فیزیکی کاملا جدا و مستقل هستند!